

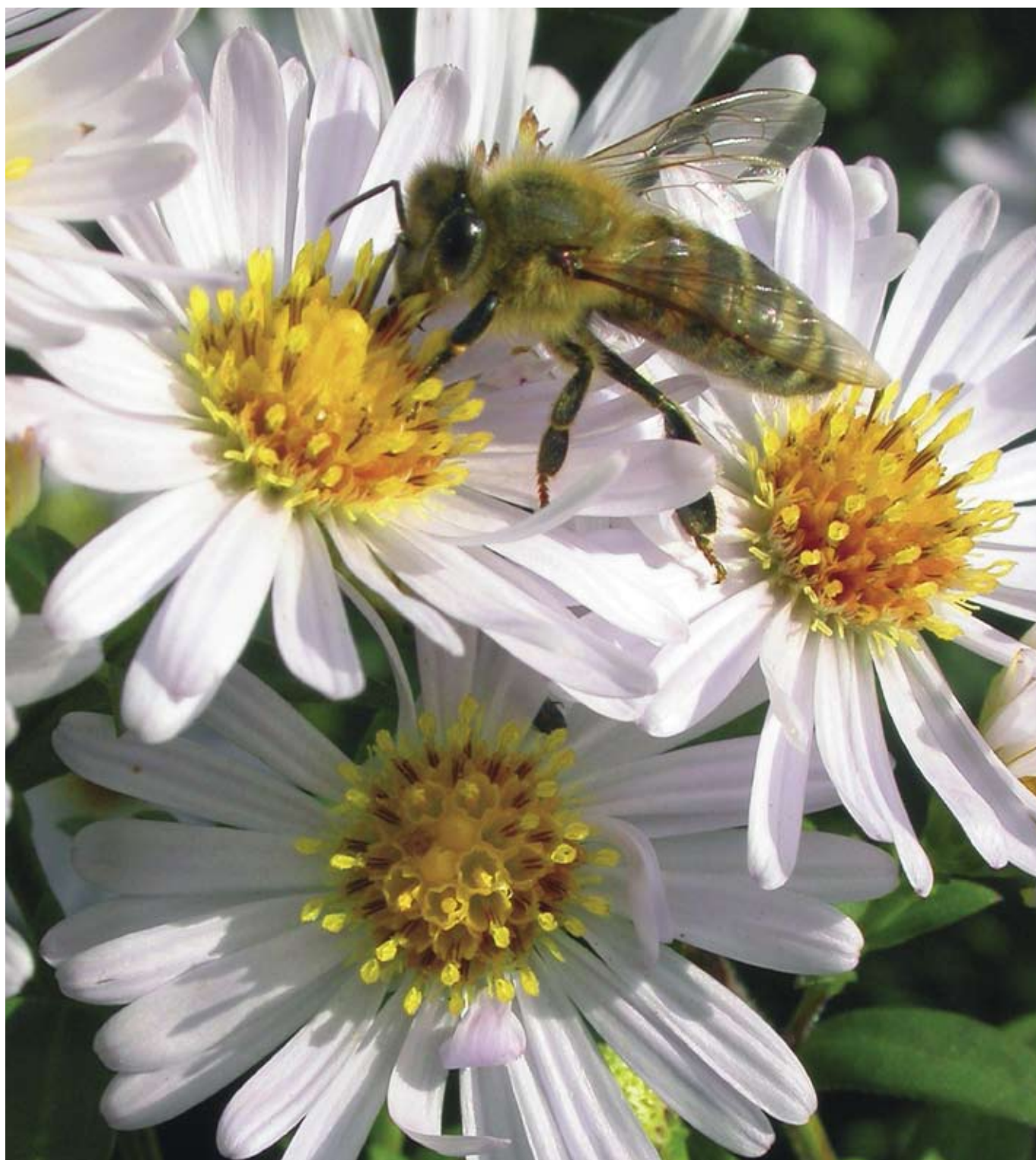

včelár

9

SEPTEMBER
2010

LXXXIV. ROČNÍK • ODBORNÝ MESAČNÍK SLOVENSKEHO ZVÄZU VČELÁROV

Vítazní výrobcovia medoviny preberajú ocenenie z rúk predsedu SZV Ing. Ludovíta Gála.

Medomety – typická a lákavá kulisa včelárskych výstav.

Ing. Milan Kern – víťaz najlepšieho pastového medu si priviedol aj posilu.

Hostí z ministerstva pôdohospodárstva zaujala výroba voskových figúr a sviec.

AGROKOMPLEX 2010

Napriek nižšej účasti návštevníkov výstavy bol stánok SZV takmer stále plný.

Snímky: Ján Repka.

Vyhodnotenie súťaže o najlepšie včelie produkty Slovenský med AGROKOMPLEX 2010

Medovina

1. Marek	BILIK	Čab	2. 15,84	Mária FUKAČOVÁ	Modrý Kameň
2. Jozef	ŠTEFANÁK	Nitrianska Blatnica	3. 17,35	Tibor PASOR	Baloň

Peľ

1. Marek	BILIK	Čab
2. Ladislav	SZABÓ	Jánovce
3. Richard	SLATINSKÝ	Skalica

Medovicový med

Voda (%)	Meno	
1. 15,29	František JAROŠ	Olešná pri Čadci
2. 15,92	Bohuslav GABČAN	Mestečko Lysá pod Makytou
3. 17,47	Mgr. Jozef LAŠ	Raková

Kvetový med

Voda (%)	Meno	
1. 15,01	Igor JANOTA	Krupina

Agátový med

Voda (%)	Meno	Lokalita
1. 16,18	Marián SALAY	Nitra Nitra
2. 16,24	František ĎURČÍK	Bacúch Bacúch
3. 16,68	Imrich PISÁR	Uhorské, Poltár

Pastový med

Voda (%)	Meno	Lokalita
1. 15,93	Ing. Milan KERN	Piešťany Ratnovce

Jednodruhový med

Voda (%)	Meno	Druh medu	Lokalita
17,78	Šebastián VAVRO , Komárno	LIPA	Dolná Súča
17,94	Jozef LEŠIGA , Jakubany	MALINA	VVP Javorina

Včelárska nedeľa v Púchovskej doline

Včelárska „pasovačka“.

Peter Duháček súťažil s medovicovým medom.

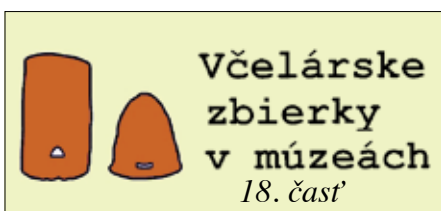

Tanier pre víťaza.

Uniformovaných včelárov pribúda.

Snímky: M. JANCO

Oravské múzeum v Dolnom Kubíne

Vzniklo v roku 1868 na Oravskom hrade ako múzeum Oravského panstva. Fond múzea Oravského panstva, neskôr múzea Oravského komposorátu, postupne dopĺňali o zbierky rôzneho charakteru, na čom sa podieľali najmä W. Rowland, J. Guber, A. Kocyan a M. Kubíni.

K pôvodným komposorátnym zbierkam patrili aj predmety hradnej zbrojnice. Po reštaurátorských a obnovovacích prácach interiérov stredného hradu – Korvínovho paláca začiatkom 20. storočia miestnosti doplnili o kópie stredovekého nábytku. Múzeum Oravského komposorátu v roku 1956 premenovali na Oravské vlastivedné múzeum. V roku 1980 ho spojili

120. Rôzne druhy krmidiel

121. Kolieska na medzistienky, vypačovadlo a kliešte na plásty

122. Medomet

123. Kanva s cedidlom

124. Rojochyt zo slamy

125. Oplodniačik

126. Včelín v Lieseku

s Múzeom P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne a Oravským vlastivedným múzeom, čím na Orave vzniklo jediné múzeum pod názvom Oravské múzeum so sídlom v Dolnom Kubíne. Pod správou Oravského múzea patrili Oravský hrad v Oravskom Podzámku, Literárne múzeum P. O. Hviezdoslava a Čaplovičova knižnica v Dolnom Kubíne, Múzeum oravskej dediny v Zuberci a Expozícia Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy v Oravskej Polhore. V roku 1983 prevzalo múzeum do svojej správy Pamätný dom Martina Kukučína v Jasenovej a zároveň v uvedenom roku došlo k opätovnému premenovaniu múzea na Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava. Tento názov nesie múzeum dodnes. Múzeum oravskej dediny (*skanzen*) v Zuberci bolo verejnosti sprístupnené v roku 1975. V roku 1991 prešiel delimitáciou nehnuteľný majetok Múzea oravskej dediny pod správu obce Zuberec.

Z hornej Oravy pochádzajú krásne figurálne úle chlapa a ženy v ľudovom kroji, ktoré vlastní Východoslovenské múzeum v Košiciach (*pozri Včelár 2/2010*) aj dva figurálne úle mužských postáv z Medzihradného, dnes mestskej časti Dolného Kubína, ktoré sú v Národopisnom múzeu v Budapešti (*pozri Včelár 3/2010*). Bohužiaľ, zo včelína v Lieseku sa zachovala len fotografia (*obr. 126*) z 2. polovice 19. storočia. Priečelia 12 úľov zadovážok boli zdobené drevorezbami. Pred včelínom stoja na jar mládenci v ľudovom kroji. Jeden z mládencov má v ruke dymák, druhý so včelárskou kuklou na hlave uchem priloženým ku letáču úľa počúva, či včelstvo prežilo zimu.

Oravské múzeum má viacero pozoruhodných zbierkových predmetov súvisiacich so včelárstvom. Okrem slamených úľov – košov kruhových a štvorcových tvarov – je to kovový medomet na plásty v rámičkoch malej uhorskej miery (*obr. 122*) z konca 19. storočia, pocínovaná kanva na med s priemerom 24 cm a výškou 24,5 cm s dvoma do seba zapadajúcimi pocínovanými cedidlami s priemerom 20 cm upevnenými v štvorcovom ráme (*obr. 123*), plechové a sklené krmidlá (*obr. 120*), koliesko na rezanie medzistienok a kolieska na zatlačenie drôťka do medzistienok, vypačovadlo a včelárske kliešte (*obr. 121*), unikátny rojochyt vysoký 27 cm zhotovený so slamy zospodu otvorený, ktorý má na vrchu špagát na zavesenie na žrd (*obr. 124*). Oplodniačik (*obr. 125*) má drevenú okrasnú striešku s imitáciu škrídel.

František BIZUB
Foto Oravské múzeum